

Omistajaohjauksen periaatteet

Kirkon eläkerahasto

2026

KIRKON ELÄKERAHASTO
SUOMEN EV. LUT. KIRKKO

1.	Johdanto	1
2.	Omistajaohjaus osana eläkerahaston sijoitusstrategiaa	1
3.	Omistajaohjaus eläkerahastossa	1
3.1.	Eläkerahaston odotukset omistajana	1
3.2.	Kohdeyhteisöjen toiminnan seuraaminen sijoitusstrategian kannalta merkityksellisissä asioissa.....	3
3.3.	Äänioikeus ja muiden osakkeisiin liittyvien oikeuksien käyttäminen kohdeyhtiöissä.....	3
3.4.	Vuoropuhelu kohdeyhteisöjen, muiden osakkeenomistajien ja sidosryhmien kanssa	4
4.	Eläkerahaston henkilöstön ja johdon osallistuminen muiden yhteisöjen hallintoon	5
4.1.	Eläkerahaston omistamat kohdeyhteisöt	5
4.2.	Sivu- ja luottamustehtävät.....	5

1. Johdanto

Kirkon eläkerahasto, KER, toimii Suomen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaitoksena. Eläkerahasto vastaa kirkon henkilöstön eläkkeiden rahoituksesta ja eläkevarojen sijoittamisesta. Eläkerahaston sijoitustoiminnan strategisena tavoitteena on eläkevastuun kattamiseksi tapahtuva varojen kartuttaminen tuottavasti, turvaavasti ja vastuulliset näkökohdat huomioiden. Kirkon eläkerahasto ottaa kaikessa sijoitustoiminnassaan huomioon vastuullisuustekijät eli ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät asiat sekä kestävyysliittävät teemat. Onnistuneella omistajaohjauksella voidaan edistää sijoituskohteina olevien yhtiöiden hyvää hallintotapaa, kestävyystyötä sekä sijoituskohteiden pitkän aikavälin arvonkehitystä.

Omistajaohjauksen periaatteet on laadittu kirkon eläkerahastosta annetun lain (656/2023) pykälän 9 mukaisesti ja eläkerahaston johtokunta on hyväksynyt periaatteet 15.6.2026.

2. Omistajaohjaus osana eläkerahaston sijoitusstrategiaa

Kirkon eläkerahaston sijoitusstrategia ja vastuullisen sijoittamisen ohjeet ohjaavat eläkerahaston sijoitustoimintaa. Kirkon eläkerahaston ilmastostrategia ja omistajaohjauksen periaatteet täydentävät vastuullisen sijoittamisen ohjeita.

Omistajaohjauksen periaatteet määrittelevät eläkerahaston odotukset omistajana sekä omistajaohjauksen toteuttamisen keinot ja menettelytavat, joilla pyritään vaikuttamaan ensisijaisesti eläkerahaston suorien listattujen osakesijoitusten hallintoon ja toimintaperiaatteisiin. Omistajaohjauksen periaatteita käytetään soveltuvin osin myös epäsuoriin sijoituksiin. Omistajaohjauksen käytännöt vaihtelevat sen mukaan, onko kyseessä suora vai epäsuora sijoitus.

Eläkerahaston omistajaohjauksen periaatteiden tärkeitä lähtökohtia ovat vastuullisuus, läpinäkyvyys, hyvän hallintotavan edistäminen sekä osakkeenomistajien tasavertainen kohtelu. Eläkerahasto toteuttaa omistajaohjausta pääosin kolmella tavalla: osallistuu omistamiensa yhtiöiden yhtiökokouksiin, käy vuoropuhelua yhtiöiden kanssa sekä kannustaa varainhoitajia kehittämään omia aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen käytäntöjä. Omistajaohjausta tehdään yhteistyössä varainhoitajien, muiden sijoittajien ja palveluntarjoajien kanssa. Omistajaohjausta toteutettaessa tulee aina huomioida lähi- ja sisäpiirisäännökset.

3. Omistajaohjaus eläkerahastossa

3.1. Eläkerahaston odotukset omistajana

Eläkerahasto odottaa yhtiöiltä pitkäjänteisyyttä, läpinäkyvyyttä, osakkeenomistajien tasapuolista kohtelua, kestävää arvonluontia suhteessa riskiin, hyvän hallintotavan noudattamista sekä sääntelynmukaisuutta. Suorien osakesijoitusten osalta yhtiöiden odotetaan noudattavan paikallisia hallinnointikoodeja, paikallista lainsäädäntöä, sääntelyä ja kansainvälisiä hyvän hallintotavan suosituksia. Kotimaisten yhtiöiden

odotetaan noudattavan Suomessa käytettävää hallinnointikoodia. Lisäksi yhtiöiden odotetaan noudattavan kansainvälisiä normeja ja sopimuksia. Eläkerahasto pitää tärkeänä, että yhtiöt perustelevat mahdolliset poikkeamiset paikallisista hallinnointikoodeista tai lainsäädännöstä perustellusti ja selkeästi. Listaamattomien yhtiöiden odotetaan noudattavan paikallisia hallinnointikoodeja ja kansainvälisiä hyvän hallintotavan suosituksia soveltuvien osin toimintaympäristö, yhtiön koko ja asema huomioiden. Listaamattomille yhtiöille löytyy suosituksia ja ohjeistuksia, jotka tukevat yhtiöiden hyvää hallinnointia ja hallitustyöskentelyä.

Yhtiökokouksissa eläkerahasto antaa pääsääntöisesti tukensa yhtiöiden hallitusten tekemille esityksille, jos ne eivät ole ristiriidassa osakkeenomistajien edun kanssa. Hyvään hallintotapaan liittyvistä asioista eläkerahasto haluaa erityisesti korostaa seuraavia aiheita:

Osakkeenomistajien yhdenvertaisuus: Yhdenvertaisuus toteutuu, kun kaikki osakkeet tuottavat yhtiössä yhtäläiset oikeudet, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Yhtiökokous, hallitus tai toimitusjohtaja ei saa tehdä päätöstä tai ryhtyä muuhun toimenpiteeseen, joka tuottaa osakkeenomistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhtiön tai toisen osakkeenomistajan kustannuksella. Yhdenvertaisuusperiaatteen keskeisenä tarkoituksena on suojata vähemmistöosakkeenomistajia. Periaatteen noudattaminen ei estä enemmistövallan käyttämistä, mutta estää tiettyjen osakkeenomistajien suosimisen toisten osakkeenomistajien kustannuksella.

Hallitus: Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja sen kaikkien osakkeenomistajien etua. Hallituksen jäsenet eivät edusta yhtiössä heitä jäseneksi ehdottaneita tahoja. Hallituksen tehtävien ja tehokkaan toiminnan kannalta on oleellista, että hallitus koostuu riittävän monesta jäsenestä ja että jäsenillä on riittävä ja monipuolinen osaaminen sekä toisiaan täydentävä kokemus ja toimialatuntemus. Hallituksen monipuoliseen kokoonpanoon kuuluu se, että naiset ja miehet ovat hallituksessa tasapuolisesti edustettuna. Hallituksen kokoonpanoa valmistellessa huomioon on otettava myös hallituksen monimuotoisuus ja hallituksen jäsenten riippumattomuus.

Johdon huolellisuus- ja lojaliteettivelvollisuus: Osakeyhtiölaissa säädetty johdon huolellisuus- ja lojaliteettivelvollisuus tukee yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumista. Yhtiön johdon velvollisuutena on huolellisesti toimien edistää yhtiön etua. Yhtiön etu on kaikkien osakkeenomistajien yhteisen edun mukainen toiminta ja voiton tuottaminen yhtiön omistajille. Käytännössä voitontuottamistarkoitus tarkoittaa yhtiön pitkän aikavälin arvon maksimointia. Toiminnan tarkoituksesta voidaan poiketa ainoastaan yhtiöjärjestyksen määräyksellä.

Palkitseminen: Palkitseminen on korvausta yhtiön saamasta työpanoksesta ja keskeinen kannustinkeino, jolla ohjataan ja motivoidaan yhtiön johtoa. Palkitsemisella voidaan myös sitouttaa henkilöitä yhtiöön ja vahvistaa toiminnan jatkuvuutta. Toimiva ja kilpailukykyinen palkitseminen on olennainen väline kyvykkään johdon palkkaamiseksi yhtiöön, mikä puolestaan edistää yhtiön taloudellista menestystä ja hyvän hallinnoinnin toteuttamista. Palkitseminen tukee yhtiön asettamien tavoitteiden ja yhtiön strategian toteutumista sekä pitkän aikavälin tuloksellisuutta. Palkitsemisen tulee olla oikeassa suhteessa yhtiön kehitykseen ja pitkän aikavälin arvomuodostukseen. Palkitsemisen sisältöä ja päätöksentekoa koskeva avoimuus antaa osakkeenomistajille mahdollisuuden arvioida yhtiön palkitsemisen tarkoituksenmukaisuutta, suhdetta tavoitteiden saavuttamiseen ja helpottaa käytäntöjen vertailua.

Hallituksen palkitsemisessa tulee arvioida palkkioiden suuruutta verrattuna edeltäviin vuosiin sekä relevantteihin verrokkeihin. Eläkerahasto kannustaa lisäksi sisällyttämään liiketoiminnalle oleelliset vastuullisuusnäkökulmat palkitsemiseen.

Raportointi: Eläkerahasto odottaa avointa ja läpinäkyvää raportointia yrityksen toiminnan, hallintotavan, palkitsemisen ja vastuullisuuden osalta. Läpinäkyvyys on omiaan lisäämään sijoittajien ja yhtiön välistä vuorovaikutusta ja luottamusta yhtiöön. Raportoinnin tulee olla ajantasaista ja sen tulee sisältää taloudellisten seikkojen lisäksi yrityksen hallinnoinnin kuvaus sekä yrityksen eri sidosryhmille ja strategialle olennaisten vastuullisuusasioiden raportointi ja sääntelynmukaisuus. Eläkerahasto kannustaa yrityksiä raportoimaan esimerkiksi ilmastoon ja luontoon liittyvistä asioista raportointisuositusten mukaisesti.

Vastuullisuus: Yhtiön edun mukainen toimiminen edellyttää usein yhteiskunnallisesti hyväksyttävien menettelytapojen noudattamista, kuten kestävyys- tai vastuullisuusnäkökohtien huomioon ottamista sekä eettisen toimintakulttuurin edistämistä sellaisissakin tilanteissa, joissa lainsäädäntö ei siihen pakota. Yhtiön edun mukaista on usein myös yhteistyö ja vuoropuhelu yhtiön eri sidosryhmien kanssa. Vastuullisena sijoittajana eläkerahastolle on oleellista, että yritykset toimivat vastuullisesti ja kestävästi. Eläkerahasto kannustaa yrityksiä laatimaan kestävyysstrategioita ja asettamaan kestävyystavoitteita. Eläkerahasto suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti yhtiökokousesityksiin, jotka edistävät vastuullisuutta eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen ohjeiden ja ilmastostrategian mukaisesti.

3.2. Kohdeyhteisöjen toiminnan seuraaminen sijoitusstrategian kannalta merkityksellisissä asioissa

Suurin osa eläkerahaston sijoituksista on tehty rahastumuotoisina, jolloin yhtiöiden toiminnan seuraaminen on varainhoitajien vastuulla. Eläkerahaston sijoitusorganisaatio toteuttaa myös omaa analyysityötä ja seurantaa osana salkunhoitoa sekä käy aktiivista vuoropuhelua varainhoitajien kanssa. Varainhoitajien salkunhoitajat hyödyntävät työssään esimerkiksi yritysten raportointia, tapaamisia sekä varainhoitajien omia ja ulkopuolisten palveluntarjoajien tietokantoja.

Eläkerahasto saa tietoa omistamistaan kohdeyhteisöistä myös kappaleen 3.4. mukaisen aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen menetelmien kautta ja hyödyntää tietoa varainhoitajakeskustelussa.

3.3. Äänioikeus ja muiden osakkeisiin liittyvien oikeuksien käyttäminen kohdeyhtiöissä

Yhtiön ylin päätöksentekoeelin on yhtiökokous, jossa osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kerran vuodessa. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä osakkeenomistajien vaatimuksesta, jos tietyn asian käsittelyä varten vaatimuksen esittäneiden osakkeenomistajien omistusosuus on yhteensä vähintään 10 prosenttia yhtiön osakkeista. Yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvat laissa tai yhtiöjärjestyksessä määrätyt asiat, kuten hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkiot ja valinta, tilinpäätöksen vahvistaminen ja varojenjaosta päättäminen, vastuuvapauden myöntäminen johdolle, yhtiöjärjestyksen muutoksista päättäminen sekä yhtiön

osakkeisiin tai osakepääomaan liittyvät päätökset. Myös hallinnointikoodin tarkoittamat toimielinten palkitsemispolitiikka ja palkitsemisraportti käsitellään yhtiökokouksessa.

Yhtiökokouksiin osallistuminen ja kokouksissa äänestämisen ovat eläkerahastolle oleellinen osa omistajaohjausta. Eläkerahasto sijoittaa lähtökohtaisesti ulkoisten varainhoitajien kautta, jolloin yhteistyö varainhoitajien kanssa on keskeisessä roolissa. Eläkerahasto omistaa suoraan osakkeita täyden valtakirjan mandaattien kautta.

Suomalaisten osakeomistusten osalta eläkerahasto osallistuu yhtiökokouksiin yhteistyössä osakemandaatista vastaavan varainhoitajan kanssa. Ennen yhtiökokoukselta varainhoitajan kanssa sovitaan käytännön asioita ja tehdään työnjako yhtiökokouksiin osallistumisesta. Osakemandaattien varainhoitajille on laadittu erillinen käytännön ohjeistus. Mikäli yhtiökokouksen esitykset eroavat eläkerahaston ohjeistuksesta tai niihin liittyen tarvitaan lisätietoa, on eläkerahasto yhteistyössä varainhoitajan kanssa yhteydessä yritykseen ennen yhtiökokousta. Eläkerahasto voi myös tarvittaessa osallistua osakkeenomistajien yhtiökokoukselle tekemiin ehdotuksiin.

Eläkerahasto voi omistaa suoria osakkeita myös muilta maantieteellisiltä alueilta, jolloin omistajaohjauksessa voidaan hyödyntää esimerkiksi ulkoista proxy voting -palveluntarjoajaa äänestämisen osalta. Näissä tapauksissa tarkistetaan, että omistajaohjaus on linjassa eläkerahaston tavoitteiden ja ohjeistuksen kanssa.

Rahastosijoituksissa varainhoitajalla on vastuu omistajaohjauksesta. Koska rahastosijoitukset muodostavat merkittävän osan eläkerahaston sijoitusvarallisuudesta, varainhoitajan periaatteita ja käytäntöjä arvioidaan huolellisesti rahaston valinta- ja seurantavaiheessa. Keskeinen seurantakeino on vuosittainen ESG-kysely, jossa seurataan varainhoitajan aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen työtä. Lisäksi varainhoitajien vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaiset PRI-raportit ja erilliset vastuullisuusraportit sisältävät tietoa varainhoitajan aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen toteuttamisesta.

3.4. Vuoropuhelu kohdeyhteisöjen, muiden osakkeenomistajien ja sidosryhmien kanssa

Yhtiökokousten lisäksi eläkerahasto ja varainhoitajat käyvät vuoropuhelua omistamiensa kohdeyhteisöjen, muiden osakkeenomistajien ja sidosryhmien kanssa.

Eläkerahaston edustajat tapaavat yhtiöiden edustajia vuosittain esimerkiksi vastuullisuuteen liittyvien asioiden osalta. Osakemandaattien varainhoitajien kanssa voidaan yhdessä päättää, mitä yrityksiä tavataan. Lisäksi varainhoitajat tapaavat ja käyvät keskusteluita yritysten kanssa itsenäisesti osana sijoitusanalyysia.

Rahastosijoitusten osalta eläkerahasto seuraa rahastojen toimintaa ja käytäntöjä säännöllisten salkunhoitajatapaamisten sekä vuosittaisen ESG-kyselyn avulla. Salkunhoitajatapaamisissa käsitellään aktiiviseen omistajuuteen ja vaikuttamiseen sekä omistajaohjaukseen liittyviä asioita. Lisäksi ESG-kyselyssä tarkastellaan varainhoitajien toimintaa aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen osalta ja annetaan palautetta varainhoitajille eläkerahaston huomioista ja odotuksista.

Eläkerahasto tekee yhtiöihin kohdistuvaa vaikuttamistyötä myös ulkoisten palveluntarjoajien kanssa. Eläkerahaston resurssit huomioiden yhteistyö palveluntarjoajien kanssa on tehokasta, ja se yhdistää monen sijoittajan tarpeet, resurssit ja tavoitteet. Vaikuttaminen voi keskittyä esimerkiksi normiperusteiseen vaikuttamiseen sekä teemavaikuttamiseen, jossa eläkerahasto valitsee toiminnalleen tärkeitä vastuullisuusteemoja.

Erilaiset sijoittaja-aloitteet ovat oleellinen osa eläkerahaston vaikuttamistoimintaa. Sijoittaja-aloitteeseen voi osallistua useita omistajia, ja sen tarkoitus on mahdollisimman laajalla ja vaikutusvaltaisella omistajapohjalla vaikuttaa yritysten toimintaan.

4. Eläkerahaston henkilöstön ja johdon osallistuminen muiden yhteisöjen hallintoon

4.1. Eläkerahaston omistamat kohdeyhteisöt

Kirkon eläkerahaston toimiva johto tai henkilöstö eivät lähtökohtaisesti osallistu listattujen yhtiöiden hallituksiin tai hallintoneuvostoihin eturistiriitojen välttämiseksi. Eläkerahasto voi toimia yhteistyössä muiden omistajien ja omistajaryhmien kanssa edistääkseen yhtiöiden laadukkaiden hallitusten valintaa esimerkiksi nimitystoimikunnassa. Listattujen pörssi-yhtiöiden lisäksi eläkerahasto voi omistaa suoraan kiinteistö- ja asunto-yhtiöitä sekä kiinteistötoimintaansa välittömästi palvelevia yhtiöitä, joissa se käyttää suoraan omistajavaltaa.

Sijoitusrahastoissa ja epälikvideissä rahastosijoituksissa eläkerahasto pyrkii valvomaan sijoituskohteiden tuloksellisuutta ja menestystä kuten suorissa sijoituksissa. Epälikvidien sijoitusten niin sanotuissa klubirahastoissa, jotka ovat kahden tai useamman sijoittajan yhteisesti omistamia listaamattomia yhtiöitä, eläkerahaston henkilöstöön kuuluva voi toimia myös hallituksen jäsenenä. Eläkerahasto voi tarvittaessa nimetä edustajan pitkäaikaiseen omistukseen tarkoitetun rahaston sijoitusneuvostoon tai vastaaviin asiantuntija-elimiin, mikäli se katsotaan sijoitustoiminnan harjoittamisen, valvonnan ja tuloksellisuuden kannalta tarpeelliseksi.

4.2. Sivu- ja luottamustehtävät

Omistajaohjauksen periaatteissa kuvataan eläkerahaston linjaukset henkilöstön osallistumisesta muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallituksiin, hallintoneuvostoihin ja vastaaviin toimielimiin. Sivu- ja luottamustehtäviin ei lueta toimia esimerkiksi asunto-osakeyhtiöiden hallituksissa tai muita luottamustehtäviä, jotka eivät liity eläkerahaston henkilöstön työtehtäviin.

Eläkerahaston henkilöstön osallistuminen muiden yhteisöjen hallintoelimiin ei saa vaarantaa henkilön työtehtävien hoitoa eläkerahastossa, haitata sijoituspäätösten tekoa tai vaarantaa riippumattomuutta. Eläkerahaston johtaja päättää henkilöstön osallistumisesta muiden yhteisöjen hallintoelimiin. Kirkon eläkerahaston johtajan osallistumisesta muiden yhteisöjen hallintoelimiin päättää kirkkohallituksen

kansliapäällikkö. Osallistuminen muiden yhteisöjen hallintoelimiin edellyttää päätöksentekijältä aina sisäpiiri-, lähipiiri-, esteellisyys- ja eturistiriitakysymysten arviointia.

Kirkon eläkerahastosta annetun lain (656/2023) pykälän 10 mukaisesti eläkerahasto ylläpitää ajantasaista julkista luottamustehtäviä koskevaa luetteloa verkkosivuillaan.

